

SLOVENSKI UČITELJ

GLASILO JUGOSLOVANSKEGA KRŠČANSKEGA UČITELJSTVA

LETO XXVI.

ŠTEV. 2.

LJUBLJANA,
1/III. 1925.ŠOLI, MLADINI,
UČITELJSTVU
IN STARŠEM!UREDNIK:
FORT. LUŽAR

Vsebina: Kako se uveljavi učitelj pri otrokih in pri ljudstvu. J. Vrbinc. — Vzgojna vrednost telovadbe. M. Jeglič. — Kultura in književnost. — Društvena in stanovska kronika.

Kako se uveljavi učitelj pri otrokih in pri ljudstvu.¹

Josip Vrbinc.

Učitelj potrebuje veljave — kdo bi temu oporekal? Starši imajo tako velik vzgojni vpliv na svoje otroke prav zato, ker uživajo v otrokovih očeh neomejen ugled. Istega sredstva se mora poslužiti tudi učitelj. Kako je to lahko reči!

Ali naj učitelj veljavo išče? Zaslužiti jo mora, da mu bo navržena kot nagrada njegovega delovanja. Toda veljava je relativen pojem. Učitelju je potrebna le tista veljava, ki jo doseže kot učitelj, ne pa kot politik, telovadec ali kaj podobnega. Da dosežemo to veljavo, zahteva naše visoko zvanje samo. Ono nam pokaže tudi pot, po kateri si ugled pridobimo. To je namreč ista pot, katere se drži učitelj, ki se zaveda visokosti svojega poklica.

Pot do ugleda nam je torej že označena. Pomudimo se ob nekaterih njenih postajah. — Že prvi učiteljev korak med narod bi moral biti dobro premišljen. Ker je ta korak že za nami, ne bomo premišljevali na tem mestu, kako se nam je posrečil. Pač pa je pred nami še marsikateri podoben korak, novo službeno mesto. Ta in oni je lahko vesel, ako se mu nudi prilika, da svojemu ugledu boljše postelje kakor je to prvič storil.

¹ Referat pri okrajni učiteljski konferenci za novomeški okraj l. 1922.

Ljudje čakajo ob prihodu nate, čeprav skoro nikogar ne vidiš. Zvečer je vas polna govorjenja: Ali si že videl novega učitelja? — Nisem. Kdaj je pa prišel? Kakšen pa je? Kje se je pa ustavil? Ali je kaj govoril? Ali je prišel kar tako? itd. Analiza se je začela. — Če si učiteljica, se pride morda kakšna zvedava soseda kar na lice mesta prepričati, kako in kaj. Ne uide ji nič. Obleka, lasje, kretanje, govor, vse pride na vrsto pri vaškem vodnjaku. »Frfravi« modi in frizuri kajpada ne prizanašajo, čeprav bi bile same na tvojem mestu morebiti še bolj našemljene.

V nedeljo te pozna že skoro vsa fara, ti pa morda še nikogar razen tovarišev oziroma tovarišic, če jih je kaj na šoli. Niti ne sanja se ti, da si že delajo sodbo o tebi. Vedeti hočejo tudi, kje stanuješ in kam hodiš na hrano. Blagor ti, če imaš svoje gospodinjstvo, pa naj bi bilo še tako skromno, da se le gostilniške sobe izogneš. To pa ni vselej lahko. Morda nimaš svoje oprave, težko je dobiti primerno stanovanje, ne moreš si sama kuhati. Tedaj si vesela oziroma vesel, če te vzame kdo za dobro plačilo na slabo hrano in ti prepusti kakšen kotiček v svojem domu. Njegovih postranskih namenov ne poznaš. Na to ne misliš, da bodo vrgle gospodarjeve razmere in družinske zveze tudi nate svojo senco. Tudi tega morda ne veš, da je »svoja kučica svoja slobodičica«.

Kjer službuje več samskih učiteljic, oziroma več samskih učiteljev, bi si te kakor tudi oni lahko ustanovili skupno gospodinjstvo. Ako učiteljstvo nima toliko duha vzajemnosti, da bi se složilo za kakšno skupno korist, kako ga bo privzgojilo mladini? — Še lažja je stvar, ako imaš sestro ali mater, ki ti vodi gospodinjstvo.

S preprosto in okusno obleko, mirnim in možatim nastopom in z ustanovitvijo lastnega gospodinjstva položiš temeljni kamen svojemu ugledu v novem službenem kraju.

Komaj že čakaš, da spoznaš mladino, ki ti bo izročena. Zdaj je pravi trenutek, da si nakloniš srčeca in po njih še druga srca. Izkoristi ga, glej da ga ne zamudiš. Ako si res učiteljska osebnost, ne samo oseba, se ti bo to gotovo posrečilo. Pa ne s samo sladkostjo. V očeh mora biti tisti ogenj, ob katerem se mlada srca vnamejo. Teга ognja ni mogoče ponarediti. Če je tvoje srce prazno, bodo ostala srca otrok hladna. — Ako si otroke s svojim prvim nastopom pridobil, je dober del dela za tvoj ugled storjen. Zvečer se pri vaškem vodnjaku sodba o tebi že izpolnjuje, morda celo popravlja.

Toda ne varaj se! Ljudsko mnenje je kakor vreme. En sam tvoj ukrep ti lahko ljudi odtuji. Če se hočeš temu izogniti, pretiplji prav previdno ljudske nazore o tem in onem (n. pr. o šolskem kaznovanju). Morda je ravnal tvoj prednik v kakem oziru drugače kakor hočeš sam. Če je bil priljubljen, obdrži, oziroma prisvoji si njegove navade. Tako boš pokazal spoštovanje do svojega prednika, kar mora na ljudstvo dobro vplivati. — Veliko napako bi napravil, ako bi se obregal neljubeznivo ob svojega prednika, kadar preizkušaš znanje svojih učencev. Ne pozabi, da ima on še vedno pristaše med ljudmi, in teh bi si s takim

ravnanjem gotovo ne pridobil. Ravnaj torej vedno tako, kakor želiš, da bi ravnal tvoj naslednik.

Morda spoznaš, da tvoj prednik ni bil priljubljen. Ne pomagaj tistim, ki ga grajajo. Postavi se za njega, ako uvidiš, da se mu godi krivica. Ljudje bodo cenili tvojo možatost, zlasti če vidiš, da sam bolje ravnaš.

V par mesecih se bo začelo opazati, koliko se otroci pri tebi nauče. Sodba, ki si jo ljudstvo o tvojem poučevanju napravi, je navadno točna. Res je, da pripisujejo mnoge matere uspehe samo bistroumnosti svojih otrok, neuspehe pa tebi, čeprav je otrok bebec. Pa to naj te ne moti. Skozi vso to meglo bo kmalu prodrlo pravo spoznanje, ki ti bo pripomoglo do ugleda — ali pa ti ga bo pokopalo. — Veliko ti pripomore do veljave, če ljudje opazijo, da se otroci pri tebi res kaj koristnega nauče. Zato imaš posebno v računskem pouku izvrstnega zaveznika. S krutostjo ali igračkanjem si gotovo ne pridobiš spoštovanja ne pri otrokih, ne pri njih starših.

Vnet učitelj se za šolo vestno pripravlja. Pripravljenost mu daje gotovost, ugodno razpoloženost in mir. Njegov pouk je gorak in ogreva. Otroci so očarani. Učitelj jim je vzvišeno bitje, da kar strmijo vanj. Njegov ugled raste od dne do dne. Pouk otroke veseli in radi prihajajo v šolo. Preden ostane tak otrok doma, morajo izvojevati starši z njim celo vojsko, v kateri se preljuje tudi precej solza. Učiteljevemu ugledu te solze seveda ne škodujejo. Tudi potreba zamudnih kazni postane bolj redka, kar je zopet v korist učiteljevemu ugledu. Toda plačilo za vestno šolsko delo še ni izčrpano. Ko odrasejo otroci šoli, ne hodijo mimo nje z mržnjo v srcu. Ako jih srečaš, se ti ni treba sramovati. Oni so najboljši porok tvojega ugleda, ki ga boš užival v njih srcih še tedaj, ko te bo krila že črna zemlja.

Preidimo k vzgoji. Znano je, da sodijo mnogi ljudje učitelja po vedenju njegovih učencev na cesti in drugod. To sicer ni čisto po pravici, saj ni učitelj edini vzgojni činitelj, ampak dejstvo je. Res je pa, da se na otrocih pozna, kakšna je šolska vzgoja. Refleks te vzgoje občuti pa učitelj na svojem ugledu. — Sicer je prej opisani pouk sam na sebi najboljša vzgoja, vendar naj se dotaknem te še posebej. Ne morem si namreč misliti učitelja, ki bi užival v očeh otrok ugled, pa bi vzgojo zanemarjal. Pa ne, da bi bili otroci prijatelji moralizovanja. Ne, to jim je navadno prazna slama. Vzgojiteljevo življenje in mišljenje jih vzgaja, ako jih šola sploh vzgaja. Začnimo torej sami pri sebi. To nam bo dalo vzgojno silo, ki se ji bodo otroci radovoljno uklonili. — Če vzgojimo najprej sami sebe, bomo imeli za napake, ki jih pri ljudstvu opazimo, vse kaj drugega nego zaničevanje. V tej točki je ljudstvo hudo občutljivo in pedagoški takt zahteva od nas, da prijemamo ljudi od te strani z rokavicami. Pazimo, da se ne zaletimo, kajti tudi ljudstvo hoče imeti veljavo!

V šoli smo vestno izpolnili svojo dolžnost. Treba nam je oddiha. Poiščimo si ga na izprehodu. Ljudje nas opazujejo. Ne pozabimo, da

iščejo na nas madeža, zato jim nikar ne dajajmo povoda za skomizganje nad »parčkom«. Skupni izprehodi ne smejo odmevati prešernega smeha in imeti odkrepčevalne postaje v gostilni. Ako nam je mogoče obiskati tovariša soseda, je to najlepši izprehod. Z njim pokramljamo o stanovskih težavah in radostih. Ako nam hoče ponuditi okrepčila, naj to stori doma, v gostilno ne gremo.

Izprehodi so vzeli že marsikomu ugled, lahko pa ugledu tudi koristijo. Če nagovoriš kmeta, želeč mu dobro srečo pri delu, se mu gotovo nisi zameril. Ako razumeš kaj na kmetovanje, ne boš v zadregi za kakšno vprašanje, ki ti ne bo delalo sramote. Tako bo nastajala med vama neka intimnost, ki jo o priliki lahko izkoristiš v prid vzgoje in pouka njegovih otrok, ako ni že kar sama od sebe pomagala. — Ob takih dneh, ko ljudje utegnejo kaj več govoriti, se napoti na izprehod v to ali ono vas. S seboj vzemi precej dobre volje. Daj se temu in onemu ustaviti. Kaži veliko zanimanje za vse, kar ti razkazuje in razlaga. Ne bodi vsiljiv s svojim mnenjem. Tako boš zapustil ugoden vtis. Zdaj pa nikar ne hodi pogosto k hiši, kajti zvezda se iz daljave najlepše sveti. Pazi, da se ne izcimi iz tvojega občevanja kakšna neprijetnost. Nekateri ljudje bodo brž uganili, da hodiš tja zaradi dekleta (fanta) ali kaj podobnega. Ko sem ravno pri tej stvari, naj opozorim še na nekaj. Nazori »izobražencev« glede občevanja z drugim spolom so tako ohlapni, da se z dostojanstvom našega stanu nikakor ne skladajo. Ljudstvo se ob malokatero stvar tako izpodtiče, kakor nad tem, če vidi, da učitelj sam nič ne drži na sebe in leta vedno za ženskimi krili, ali če enako kaže učiteljica, kako bi se rada omožila. Tako vedenje je grobokop učiteljevega ugleda. — Važno je tudi poznati ljudske nazore glede verskega življenja. Ljudstvo je v celoti verno, in je veselo, če je tudi učitelj tak. Zato spoštuj to mišljenje, kar se ti bo štelo v veliko vrlino.

Dotaknil sem se stvari, o katerih bi utegnil kdo reči, da so to učiteljeve zasebne zadeve, ki nikogar nič ne brigajo. Ne, prijatelj. Ljudstvo se zanima za vse tvoje dejanje in nehanje, ono ne pozna v učiteljevem življenju nič zasebnega.

Ko govorim o veljavi učiteljskega stanu, ne morem preko ene točke, v kateri se mnogo greši. To je sloga med učiteljstvom. Kako bomo vzgajali mladino, če bo vlekel vsak v svojo smer? Ljudje opazujejo in sodijo; kako nas bodo spoštovali, ako se sami ne spoštujemo? Saj če bi se spoštovali, bi drug drugemu toliko prijenjali, da bi kljub različnim značajem, nazorom in razmeram lahko složno živeli in delovali. Ampak morali bi se znati zatajevati. Zatajevanje nam je žalibog prazna beseda, morda nam vzbuja celo posmeh. — Kjer je pa nevoščljivost vzrok needinosti, tam je o vzgoji škoda izgubljati besed.

Najnovejši čas zahteva od učitelja tudi izvenšolskega delovanja. Naš mojster Bežek je imel sicer v tem oziru svoje misli, vendar je gotovo, da izobraževalno delo ne sme biti omejeno samo na šolsko mladino. Ali pa učiteljev ugled z izvenšolskim delovanjem pridobi? Teга

ni mogoče kar na splošno potrditi. Pri nas se drži skoro vsega izobraževalnega dela politično obeležje. Če se tega dela udeležuješ, te imajo ljudje iz drugega tabora za svojega nasprotnika. Kolikor na eni strani pridobiš, toliko ali pa še več izgubiš na drugi, ki te vlačí morda celo po političnih listih. Take razmere so pa smrten strup vzgojnemu delovanju, ki je vendar učiteljeva najvišja naloga. Ako se torej udeležuješ izobraževalnega dela v takih krajih, skušaj vplivati, da bo vse delo vsaj v moralnem oziru neoporečno. Drugače se ti kaj lahko zgodi, da boš na ugledu več trpel kakor pridobil. — Jasno je, da našemu ugledu škoduje, ako se udeležujemo strankarsko-političnega življenja.

Brez dvoma si dolžan pomagati pri prosvetnem delu tam, kjer zgoraj opisane nevarnosti ni. Ne vsiljuj se sicer, vendar tudi ne čakaj, da bi te prišli posebej prosit. Pokaži svojo pripravljenost in zanimanje, pa dobro opazuj, če si zaželjen ali ne. Ako mislijo, da lahko brez tebe opravijo, ne bodi užaljen, saj si še — učitelj. Če si res na svojem mestu, se te bodo kmalu spomnili. Ne nastopaj nikoli kot vsegaveden, da se ne osramotiš. Veliko več pridobiš, če malo obetaš, kakor pa, če vzbujáš velike nade, ki jih ne moreš izpolniti. — Katera panoga izvenšolskega delovanja je najprimernejša, da se z njo pri ljudstvu uveljaviš? Mislim, da sadjarstvo, petje in zadružništvo. Teh se drži najmanj politike. Gospodične tovarišice pa imajo prehvaležno polje izvenšolskega delovanja v gospodinjskih tečajih.

Deluj še tako vestno v šoli in izven nje, vendar se lahko kdaj zgodi, da boš mislil: danes mi je toča vse pobila. Pride surov človek in te nahruli, ker si kaznoval otroka, ali pa te kdo obrizga z obrekovanjem. Kaj je storiti, da ne bo trpel tvoj ugled? — V takem trenutku je človek preveč razburjen, da bi mogel dogodek objektivno presojudati. Zato si odloži zadevo za več dni, da se pomiriš. Tedaj se umisli, kako se vidi predmet, če ga motrimo iz daljave, s tistega stališča, s katerega ga presoja ljudstvo. Mislim, da bi pripeljalo to marsikoga do spoznanja, da je izkazal žaljivcu le preveč pozornosti, dogodku pa pripisoval preveliko važnost. S tem pa ne mislim reči, da pustimo vse take stvari kar v miru. Ako so take narave, da bi naši veljavi res škodovalo, če ostane krivec nekaznovan, se pač ne smemo pomišljati, ali bi se zatekli k zakonu ali ne. Nikar pa ne mislimo, da nam vsaka stvarca škoduje na ugledu ali pa, da se bo izpremenilo ljudsko mnenje nam v prilog, ako spravimo koga v kazen. Moder učitelj se takih »zmag« nič ne veseli.

Izbral sem nekatere momente iz učiteljevega življenja, ki vplivajo na naš ugled. Mislim pa, da bi bil učitelj, ki bi koprnel le po daleč vidni veljavi, ubog krmar. Naš cilj je vse višji, in kdor ga pozna in ga hoče doseči, ne sme misliti samo nase. Čuva naj dragulj, ki ga nosí v svojem srcu: ljubezen do učiteljskega poklica — in vse drugo mu bo navrženo.

Vzgojna vrednost telovadbe.

Milko Jeglič.

Telovadba ni samo potrebna za lep razvoj in zdravje telesa, ona je tudi potrebno mladinsko razvedrilo, a v še večji meri prispeva tudi k privzgojitvi onih krepostí, ki skupaj tvorijo lep in silen značaj. Analizirajmo nekoliko nje vzgojno vrednost!

Vobče velja princíp, da je v telesno jakih in zdravih ljudeh najti mnogo več poguma nego v šibkih in bolehnih. Torej je prvi vir poguma in korajže baš krepko zastavno in gibčno telo. To pa dosežemo, odnosno ohranimo le z redno in smotreno telovadbo. Pogumen človek računa sam s sabo in se ne zanaša na svojo okolico. Zakaj on se zaveda svojih lastnih sil in zmožnosti. Pri telovadbi se tolikokrat zahteva od telovadcev, da poskusijo in izvedejo vajo, ki so jo morda šele prvič videli, kaj šele poskušali. Korajža velja in sreča junaška! Pa poskusi in poskuša. Če pade, se pobere in gre znova, dokler se mu ne posreči. Potem gre zopet, vadi in trenira vedno težje, vedno nevarnejše vaje. In obenem z gibčnostjo ter telesnimi silami mu raste tudi pogum, srčnost.

Večkrat naletimo pri telovadbi na učenca, ki ga nikakor ne moreš spraviti na orodje. Vse spodbujevalne besede in ogrevanje je zastonj. A če boš zahteval, da mora, tedaj se bo stresel in tudi zjokal, kot da bi šel najmanj na vislice in ne na orodje. Ne manjka mu samo poguma, manjka mu še v večji meri zaupanja v svoje moči. Če bo nato še živ in cel prišel z orodja, bo spoznal, da vendarle še nekaj zmore in da njegove moči še niso enake ničli. Pa šel bo znova in poskušal in vedno več bo imel zaupanja vase. — Ali vzemimo telovadca, ki s popolno sigurnostjo vedno preskoči 1 m visoko vrstico. Če pa mu je treba preskočiti 1 m visok zid ali plot, tedaj si bo že pomišljal in najbrže tudi ustavil tik pred njim, nato pa skočil čezenj s pomočjo rok. Svojih zmožnosti ne pozna in jih prenizko ceni. A zdrava samozavest je potrebna.

Nadaljni vir poguma je trdna volja. Vzemimo n. pr. skok čez kozo. Telovadci stoje v redu. Prvi se zaleti in preskoči, prav tako drugi, tretji. Pa pride na vrsto četrti. Zaletí se in teče — pred kozo se pa ustavi in hajd v vrsto nazaj. Niti toliko ne, da bi se z rokama oprijel orodja. Zakaj ne? Že ko je stekel, ni imel trdnega namena poskusiti, če bo šlo, že takrat je mislil na to, da se bo pred kozo ustavil. Na ta način seveda ne bo nikdar preskočil. Treba je enkrat začetí, treba je tudi parkrat zastonj poskusiti ali magari pasti. Če nima trdne volje priti čez, potem bo seveda ostal onkraj. — Za njim pride na vrsto petí. Bojí se, previsoko se mu zdi — a navdušiti se da in poskusiti velja. Zalet je močan, silen, vidi se, da hoče na vsak način preskočiti. In trdna volja je izvojevala uspeh. Pa skočil je drugič, tretjič, spoznal je, da zmore več kot je mislil ter da marsikaj izgleda težje kot je v resnici. Treba je poskusiti in za to trdne volje.

Mnogokdaj se temu ali onemu telovadcu kakšna vaja nikakor ne posreči. Pa da bi zato zamahnil z roko in odnehal?! *Gutta cavat lapidem non vi, sed saepe cadendo.* (Kapljica izdolbe kamen — toda ne s silo, temveč s pogostim padanjem.) *V z t r a j n o s t* se zahteva od telovadcev, pridno in zbrano vežbanje.

Pripeti se pa včasih tudi kakšna nesreča, da telovadec pade na tla in se udari. Tu ne velja jokati, solze niso lek. *P o t r p e t i* mora in mirno prenesti bolečine, katerih je v večini slučajev sam kriv. Naj se prikaže malo krvi, naj zaboli tu ali tam, boljše itak ne bo nič, če bo tožil.

Da pa ni nesreč in nepotrebnih udarov, morajo biti telovadci *p r e - v i d n i*. Pred uporabo je treba pregledati orodje, če je vse dobro privito in pritrjeno, če ni kaj nalomljeno itd., prav isto po uporabi. — Pri prenašanju orodja naj se navajajo na to, da izvrše vse *h i t r o* in *m i r n o*, brez vsakršnega ropota in prerekanja. — Vse orodje kakor tudi telovadnico samo je hraniti v najlepšem *r e d u* in *s n a g i*.

Polovičarstvu ni mesta v telovadnici. Vsako vajo je navežbati *p o - p o l n o* in ne le približno. Vajo, ki jo enkrat poveš ali pokažeš, mora nato telovadec izvesti. Biti mora torej *p a z l j i v* in dobro poslušati razlago, oziroma opazovati pokazano vajo. Nobeno povelje se ne da dvakrat; zato mora biti vsak telovadec *z b r a n* in ne raztresen. Vsak trenutek mora biti pripravljen na vsakršno povelje.

V telovadnici pa dalje telovadec ni sam. Vse polno jih je okrog njega. Mnogo jih je boljših, nekaj tudi slabših. In svoje vrline pa tudi slabosti medsebojno spoznavajo ter v plemenitem boju *t e k m u j e j o*. Vsak posameznik se lahko uyeljavi. V tem je boljši ta, v onem zopet drugi. A nobeden se ne more poviševati in staviti nad drugega. Vsi so *e n a k i*, vsi delajo za enega, eden za vse. Vsak se mora ravnati po vseh, povelju enega se morajo pokoriti vsi. Eden sam lahko pokvari sicer lep vtis celote, vsak posameznik pripomore k čim večjemu efektu.

Pri redovnih vajah zahtevamo od telovadcev izredne zbranosti duha in hitre pripravljenosti, stroge discipline in pazljivosti, dalje vzbujaemo ž njimi zmisel za red in skladnost, pa tudi točnost in pravočasnost. Pri prostih vajah, zlastih sestavah se uri telovadcem čut za takt in tempo ter prav posebno za skladnost in enotnost, eksaktnost in lepoto. Orodne vaje, lahka atletika, zlasti pa spretnostne vaje in telovadne igre zahtevajo od telovadcev zelo mnogo trdne volje, zmisla za soodgovornost in skupnost, samostojnosti in premetenosti, tovarištva in prizanesljivosti, hitre pripravljenosti in iznadljivosti ter tudi točnosti v cenjenju in s tem resnicoljubnosti. Prav pri vseh se pa povdarja požrtvovalnost, a pobija sebičnost. Skratka, redna in smotrena telovadba pod pravim vodstvom je zelo pomemben činitelj pri privzgojitvi onih lastnosti, brez katerih ni celega in trdnega značaja.

Zato vodimo pridno in z ljubeznijo šolsko kakor tudi šoli odrastlo mladino v telovednice — kovačnice značajev. Kovačnice zares, zakaj tu

kuje mladini značaj nesebičnega, trdnega in vztrajnega moža, značaj poštene, pridne in vestne žene. V telovadnici se navajamo k samoprema-govanju, discipliniranosti, redu in točnosti. Tu oblikujemo in urimo telo, ki naj je vredna posoda izobraženega duha in poštenega srca. Tu si okrep-ljamo zdravje, tu najdemo poštenega razvedrila. Tu se pripravljamo in delamo za dosego onega ideala, za katerim so tako vztrajno hodili že stari Grki in Rimljani — po pravcu: Mens sana in corpore sano!

Kultura in književnost

»Šola je svetišče.« Pri sveti stolici v Rimu je na vrsti tudi proces za proglašenje ustanoviteljice kongregacije »Pobožnih šolskih sestrâ«: Lucije Filippini — blaženim. V seji, ki se je pri nji razpravljalo o junaških čednostih omenjene častivredne sestre, je imel papež Pij XI. ta-le nagovor: »V tem trenutku nas Cerkev potom častivredne s. Lucije Filippini zopet opozarja, da v šolah sam pouk ne zadošča, marveč se mora tudi vzgajati. Vzgoja je pa v tem, da učenci ne le spoznavajo kreposti, ki jih Kristus in v njegovem imenu sv. Cerkev priporoča, marveč da si te čednosti tudi prilaste; to je začetek one svetosti, ki smo zanjo vsi poklicani. Iz ust častivredne služabnice božje nam ponavlja sv. Čerkev, kar je nekoč tehten pisatelj — dasi v obliki, ki se zdi nekoliko pretirana, pa vendarle označuje včasih resnično dejstvo — izustil: »Šola je ali svetišče, kjer ima Bog svoj prestol in oltar, — ali pa jama razbojnikov, ki iz nje prihajajo zločinci jutrišnjega dneva, da povzročijo v človeški družbi nered in prekucijo.« V prvih letih duhovske službe smo sami (papež) poučevali male otroke 4. razreda v vseh predmetih. Zato moremo z veseljem vsem učiteljem in učiteljicam celega sveta reči, da poznamo iz lastne izkušnje skrb in srečo njihovega življenja; vemo, kako zelo je potrebno, da dobe pravo vnemo, — potrebno, da jih vodimo do onih božjih idealov, iz katerih mora njih zvenje neprestano zajemati...»

A. Č.

Odobranje učnih knjig za šole. Pravico za odobranje učnih knjig so imeli prosvetni oddelki. Ker so pa ti oddelki ukinjeni, se mora odslej vsaka odobritev v vsej kraljevini zaprositi izključno pri ministrstvu prosvete v Beogradu. Sicer se opozarja na pravila o učnih knjigah itd. objavljena v »Uradnem listu« z dne 15. maja 1921, št. 131/50. (»Uradni list« 1925, št. 8.)

Z naše univerze. Na zimskem semestru 1924/25 je bilo vpisanih na filozofski fakulteti rednih slušateljev 184, izrednih 18, rednih slušateljic 36, izredni 32, skupaj 270; na juridični rednih slušateljev 368, izrednih 6, rednih slušateljic 8, izrednih 1, skupaj 383; na medicinski rednih slušateljev 77, rednih slušateljic 9, skupaj 86; na tehnični rednih slušateljev 511, izrednih 9, rednih slušateljic 8, izredni 2, skupaj 530; na teološki rednih slušateljev 102, izredna 2, skupaj 107. — Na vsi univerzi rednih slušateljev 1242, izrednih 38, rednih slušateljic 61, izrednih 35, skupaj 1376.

Pastirci pri plesu in kresu. Zbirka pesmic za mladino, sestavljen France Bevk. Postavljenih je 33 pesmic in 11 igrice, in sicer: Divji mož uči šteti, Pastirci rajajo krog kresa, Pastirci poslušajo zvonove, Zvonovi pritrkavajo, Kolo, Otroci bezajo murčka, Polžek, Mati peče potico, Kaj so jedli? Murček, Gice lonce, Prsti, Vraza je na roki, Če se otrok joče, Pust, Počasi, Rajanje, Otroci zibljejo, Jurček na kolencu, Cici — bici, Še ena o prstih, Štejmo! Prošnji ples, Lisica — tatica, Brbr — cvik, Sika moka, Ples, Mrz, Zajček, Trije Modri, Kokot in lisjak, Mrak, Vinotok, Igriče so: Nežka je umrla, Marička — kraljička, Mačka lovi miško, Prva igra z novci, Druga igra z novci, Igra o svetem Nikolaju, Igra v vrsti, Mesec, Dečki se skrivajo v gozdu, Dve peščici — v kateri je lešnik? Pojmo spat! Opombe kažejo način igranja. Ovitek in vinjete je narisal Fr. Kralj. Knjižica je lep spomenik na otroška leta, zato jo priporočamo v nakup kot darilo šolski mladini. Dobiva se pri upravnistvu »Slomškove zveze« v Ljubljani.

Jenkova ulica 16, po nizki ceni, in sicer
broširana po 6 Din, vezana pa po 7 Din.

Ročni zemljevid »Prekmurje in Medjmurje«. V založbi društva »Učiteljski dom v Mariboru« je izšel tretji ročni zemljevid mariborskega okrožja »Prekmurje in Medjmurje« v merilu 1 : 150.000, risal Slavo Dimnik, litografija in tisk Mariborske tiskarne d. d. Ta zemljevid, ki je izdelan v sedmerobarvnem tisku, je prvi natančno izdelani zemljevid teh, nam Slovencem še malo poznanih krajev. V zemljevidu so kraji, sedeži občin, šol, katoliških in protestantskih župnij, dalje pošte, prometne zveze, industrijske naprave, vse vodovje in hribovje. Zemljevid, ki je bil nujno potreben, bo dobrodošel šolam, domačinom in tujcem. Zemljevid, ki je lično delo domačega podjetja, plastično risan v primerni obliki, stane v podrobni prodaji 10 Din ter ga je dobiti po vseh knjigarnah ali pa direktno pri založništvu in ga toplo priporočamo. Naknadno bo izšla k temu zemljevidu kratka brošura z opisom, statističnimi in kulturnimi podatki teh krajev.

Fran Erjavec: Afriške narodne pripovedke. Ljubljana, 1924. Natisnila in založila Učiteljska tiskarna. Strani 149. Cena 28 Din. — Narodne pravljice niso le za mladino najtečnejša duševna hrana, temveč tudi za odraslega nadvse zanimivo čtivo, kajti nikjer se ne izraža mišljenje in čustvovanje kakega naroda v tako pristni in neposredni obliki, kakor v narodnih pesmih, pravljicah in pripovedkah. To pot so izšle velezanimive afriške narodne pripovedke v spretnem Erjavčevem prevodu, ki je znan že po svojih prevodih srbskih in kitajskih narodnih pripovedk, izišlih v istem založništvu. Skupno je nanizanih štirideset, jako srečno in sistematično izbranih pripovedk, ki nam v

naši literaturi prvič odkrivajo bujno duševno življenje primitivnih narodov pod vročim afriškim solncem. Prevod je vseskozi gladek v preprostem pravljicnem jeziku in slogu in tudi zunanja oprema je lična, zato smo uverjeni, da bo po zbirki z užitkom segalo mlado in staro.

Senator Mosconi o šolstvu v Julijski Krajini. Senator Mosconi, bivši generalni civilni komisar v Trstu, je te dni izdal knjigo, v kateri opisuje svoje službovanje in svoje izkušnje v Julijski Krajini. O šolskem vprašanju izjavlja Mosconi med drugim: »Mislim, da se vsaj tam, kjer žive drugorodci strnjeno, ne more odrekati slovanska ljudska šola, ki odgovarja le preživo občuteni potrebi posameznih družin. Pri tem pa mora biti italijanščina obvezen predmet.« — Ali bodo te besede senatorja Mosconija v italijanski politični javnosti kaj zalegle?

Mednarodna dijaška konfederacija. V Londonu se je vršila seja izvrševalnega odbora mednarodne dijaške konfederacije. Razpravljalo se je o vseh praktičnih resolucijah, sprejetih na drugem kongresu v Varšavi. Zasedanje v Londonu pomeni nadaljno konsolidacijo konfederacije in izvajanje resolucij bo v korist dijaštvu, zlasti kar se tiče izmenjave dijakov v tujino, izmenjave znanstvenih knjig in socialnega delovanja.

Kulturna bolešt Poljske. V Poljski je po uradni statistiki 5.430.000 šoloobveznih otrok. Ako prištejemo k temu 30.000 srednješolskih dijakov, dobimo število učeče se mladine 3.445.000. Dva milijona otrok je brez šole. Tudi stanje učiteljskega zbora je zelo slabo. Na osnovnih šolah spada 42% učiteljev v kategorijo nekvalificiranih sil. »Kurjer Polski« pravi k statistiki: »Groza prihaja iz teh števil...«

Društvena in stanovska kronika

Apel zavednim Slomškarjem.
(Slomškar z dežele.)

Na letošnjem božičnem zborovanju je okoli 150 zborovalcev Slomškarjev izreklo soglasno željo, da bi naše stanovsko glasilo začelo izhajati čim pogosteje, če bi bilo količkaj mogoče — tedensko. Le na ta način bi moglo ustrezati svojemu namenu, to je jasno vsakomur.

Med pomisleki, ki so jih kljub temu navajali merodajni faktorji, nas je — vsaj večino — zadel najbolj v živo pomislek urednika samega, da je premalo sotrudnikov in da je celo za dosedanje izhajanje manjkalo spi-

sov in dopisov od osnovnošolskega učiteljstva.

Tovariši, tovarišice! Ali bomo res še dalje spali in čakali, da nam pečena piščeta prifrče v usta? Ne, ne smemo! Časi so preresni. Zato pozivam vse somišljenike — okoli 500 nas je: Obsujmo g. urednika z dopisi in članki, tako da bo imel tudi kaj izbirati in da nas bo moral prositi, naj odnehamo, potrpite!

V s a k od teh 500 vzemi vsak mesec vsaj enkrat četrtinko konceptnega papirja in zapiši ono, kar se mu zdi, da bi zanimalo tudi druge ozir. bi moglo koristiti še komu. Ni treba veliko besedi, samo da je kaj

jedra — in pa seveda; oblika bodi taka, da jo g. urednik kar brez korekture lahko izroči tiskarju! On je tudi učitelj in ima pač važnejšega dela v izobilju, nego da bi se samo mučil z našo površnostjo.

»Kaj naj pišem«, se bo vprašal ta in oni. Izbire je raje preveč, kot premalo. Prečitaš dobro knjigo, si naročen ali dobiš v roke manj znan, pa morda zelo priporočljiv časopis: spiši kratko priporočilo in pošlji »Slov. Učitelju«! Sestaviš skrbno referat za zborovanje: pošlji ga uredniku »S. U.«! Doživiš kaj zanimivega pri pouku, vzgoji: opiši to v zgled drugim! Prirediš šolsko predstavo: pošlji kratek spored »Učitelju«! Koliko časa gubimo mnogi samo z iskanjem primernih iger, pesmic etc. za šolske prireditve. Kako dobro bi služil kak spored mnogim, zlasti, če bi poročevalec navedel vire, kje je našel to in ono. Menda vendar ne bo med nami ozkosrčnih sebičnežev, ki bi se izgovarjali: »Sem jaz moral sam iskati, naj še drugi.« Vsi smo zaposleni čez glavo, samo če smo učitelji res po poklicu, pa ne bi hoteli pomagati drug drugemu, da tem plodonosneje izrabimo svoje moči?

Tu prirede božičnico, tam Miklavžev večer itd. Ali ne bi kratka poročila o vsem tem in podobnem zanimala vsakega šolnika? Ne bomo luč pod mernikom, ampak svetilniki, ki dvigajo in bodre šibkejše, boječe! —

Uredništvo našega lista pa bo skrbelo, da nas sproti obvešča o vseh razpisanih službenih mestih, imenovanjih, upokojitvah in vsaj važnejših uradnih odredbah in predpisih. Tudi naši šolski zdravniki, nadzorniki, kateheti bi morda hoteli prispevati s kakimi zanimivimi članki.

Mislím, da bi na ta način naš list vsaj dvakrat na mesec lahko izhajal. Bil bi živahen, zanimiv in praktičen. Če razdelimo samo letošnjih 176 strani na 26 tednov, dobimo za vsakih 14 dni 6 do 7 strani; in gotovo bo vsak bolj zadovoljen na

14 dni s 6 stranmi, kot je sedaj, ko mora brskati po vseh mogočih časopisih, da izve potrebno, če je tako srečen, da jih ima na razpolago. Kaj pa mnogi oni, ki so v odljudenih, samotnih službah navezani le na svoje časopise? Vsem takim bi seveda tedenski »Učitelj« najbolj ustregel. — Daljše članke in razprave pa bi prinašal »Slovenski Učitelj« kot prilogo morda le četrtletno.

Sveta dolžnost vsakega Sloveskarja je seveda, da pred vsem plača svoj list. Stanovski list je prvi! Če bi izhajal pogosto in zanimivo, nam bi nadomestil tudi marsikatero drugo čtivo.

Na delo tedaj! Vsak začni pri sebi! Ne zanašaj se, češ: bodo že drugi! Stanovski list bodi vsakemu kot dober, zvest prijatelj, katerega kar težko pričakuje in zanj z veseljem žrtvuje urico oddiha ter mu postreže s skromno južino: vsak teden 2 dinarja in vsak mesec kratek dopis.

Kako je treba navajati v »Uradnem listu« razglašene zakone, naredbe itd. V svojih dopisih in poročilih navajajo uradi zakone, naredbe, razpise, razglase itd., ki se razglašajo v »Uradnem listu« vsak po svoje. Nekateri navajajo številko »Uradnega lista«, drugi številko, pod katero je izšel zakon (naredba) v »Uradnem listu«, tretji navajajo pa zopet oboje. Glede na ta različni način navajanja je včasih težko poiskati zakon, naredbo itd., ki se navaja. Zato naj uradi v bodoče pri vsakem zakonu, naredbi ali kar je, označijo: 1. dan, mesec in leto zakona oziroma naredbe; 2. številko, pod katero je bil zakon v »Uradnem listu« objavljen in 3. številko »Uradnega lista«, in sicer v obliki ulomka: številko, pod katero je bil zakon objavljen, kot števec, številko »Uradnega lista« pa kot imenovalec.

Povišanje uradniških prejemkov. Povišica za višjo stopnjo položajne plače se izplača od dneva zapadlosti in ne od dneva priznanja. Tako je odločila Glavna kontrola br. 31.745 z dne 2. oktobra 1924. Finančno ministrstvo je izdalo navodila glede rokov, v katerih se imajo izplačevati uradnikom prejemki višje stopnje v smislu čl. 47. uradniškega zakona. Zakonodajalec namreč izrecno naglašá, da dobivajo uradniki prejemke višjih stopenj avtomatično. S tem je podana izjema od člena 106. tega zakona.

Zadnji rok za polaganje dodatnih izpitov za učitelje. Inorodni učitelji, ki še niso po-

ložili dodatnega izpita iz predmetov narodne skupine in ne obvladujejo uradnega jezika, morajo položiti izpit najkasneje do konca tekočega leta. Učitelji, ki se tega roka ne bodo držali, se odpuste ali upokoje.

Ureditev pokojnine starim upokojemcem.

Glavni prosvetni svet je sklenil, da se morejo vrniti v službo samo oni upokojeni učitelji: 1. ki do 1. januarja 1925 še niso stari 60 let; 2. ki se pisмено obvežejo, da bodo po reaktiviranju služili najmanj tri leta; eventualne prošnje za umirovljenje pred potekom tega roka ocenjuje prosvetni svet; 3. ako so bili umirovljeni na lastno prošnjo in to po letu 1921, ko je bilo njih delo radi mnogih izgub učiteljev v svetovni vojni najbolj potrebno državi; 4. oni, ki imajo vso formalno kvalifikacijo po čl. 29. zakona o ljudskih šolah; 5. ki so se odlikovali s praktičnim delom v šoli; 6. oni, ki v prošnji za reaktiviranje prilože zdravniško spričevalo, da so zdravi in za učiteljsko službo popolnoma sposobni. Obenem imajo priložiti pristojne oblasti o svojem delovanju in poslovanju od časa upokojitve dalje. Zdravniška izpričevala izdajajo zdravniške komisije, ki jih določijo prosvetno ministrstvo.

Polna pokojnina. Uslužbenec, ki ima na dan upokojitve 34 let, 6 mesecev in 1 dan službe, ima pravico na polno pokojnino po točki 2., čl. 239. zakona, ker se glasom čl. 140. zakona začeto polletje računa kakor polno leto. (Odločba Državnega sveta z dne 4. novembra 1924, št. 34.642.)

Formular prošnje za akontacijo na račun penzije. Prošnja se mora glasiti:

Po čl. 128. čin. zak. kolka prosto.

Predmet: N. N., upokojeni učitelj v L., prošnja za akontacijo na penzijo.

Ministrstvu prosvete
(odelenje za osnovno nastavo)

v

Beogradu.

Podpisani prosim za nakazilo akontacije v smislu čl. 131. zakona o glav. drž. računovodstvu.

Svojo prošnjo podpiram sledeče:

1. Sem stalen (upravitelj) na — — — šoli v — — —.
2. Upokojen sem glasom odloka ministrstva prosvete z dne — — — O. N. br. — — — po ukazu Njeg. Vel. kralja od dne — — —.
3. Prosvetni oddelek velikega župana v — — — me je razrešil učiteljske službe z dnem — — — br. — — — in mi s tem ustavil aktivitetne službene prejeme.
4. Aktivne prejeme sem zadnjič prejel pri — — —.
5. V aktivni učiteljski službi sem bil — let.
6. Poslednja moja plača je bila mesečno: položajna plača — — — Din, osnovna plača — — — Din, stanarina — — — Din, skupno — — — Din in — — — Din

osebne draginjske doklade, poleg tega sem prejel rodbinsko drag. doklado za — — — v znesku mesečno — — — Din. Skupno Din — — — mesečnih prejemkov.

7. Penzija naj se nakaže pri delegaciji ministrstva finance v — — —.

Ker nimam — razen plače — nikakih drugih dohodkov in tudi ne prihrankov, s kojimi bi se preživil, prosim, da se mi v smislu čl. 152. urad. zakona nakaže akontacija takoj.

V — — —, dne — — —.

Naslov — — —

Tožbe državnih nameščencev na Državni svet. Iz Beograda poročajo: Na Državni svet je vloženih nešteto pritožb državnih nameščencev. Državni svet jih rešuje marljivo in splošno se priznava, da dela pri tem temeljito in pravično. Tožitelji seveda nestrpno čakajo na rešitve in skušajo po vseh možnih potih doseči intervencije pri Državnem svetu v svojo korist. V Beogradu živeti Slovenci dobivajo neprestano pisma in prošnje, naj intervenirajo, da bo Državni svet to ali ono pritožbo čimprej rešil in to v gotovem smislu. Zato je treba javnost in prizadete opozoriti, da je Državni svet sodišče, ne pa upravna instanca. Intervencije pri sodišču pa so nedopustne. Svetovati je zato, da se vsi tozadevni pritiski v bodoče opuste.

Veljavnost meščanskošolskih izpričeval v zadevah uradniške službe. Gospod minister prosvete je z odlokom O. N. br. 64.352 z dne 27. novembra 1924 v zvezi s prejšnjim odlokom O. N. br. 28.230 z dne 2. julija 1924 odredil, da je odpustno izpričevalo javnih trirazrednih meščanskih šol v Dalmaciji in v Sloveniji, katere so obstajale do leta 1922, enakovredno izpričevalu četrtega razreda meščanskih šol ter da odgovarja izpričevalu »strokovne šole s predpisanim zaključnim izpitom« v zmislu zadnjega stavka čl. 6. uradniškega zakona z dne 31. julija 1923.

Enakopravnost z meščansko šolo. Ministrstvo prosvete je z odlokom O. N. broj 3896 z dne 29. januarja 1925 sklenilo, da je za razvrstitev v kategorije in skupine po uradniškem zakonu 8 razredov osnovne šole v Sloveniji enakopravnih z meščanskimi šolami za vse one uradnike, ki so teh osem razredov dovršili do 31. okt. 1924.

Za nižje nameščence ministrstva zado- stuje v dosego III. uradniške kategorije izpričevalo čez štirirazredno meščansko šolo v Sloveniji, izdano najkasneje v letu 1921. Vsi oni pa, ki so pozneje končali 3. meščanskošolski razred, morajo kakor doslej za dosego III. uradniške kategorije položiti izpit čez četrti razred.

Spričevala o siromaštvu za oprostitev kolka za šolska spričevala veljajo, kakor je v taksnem zakonu in pravilniku izrečno rečeno, za eno leto od dne izdajanja.

† **S. M. Lidvina Purgaj.** V Ljubljani, v Marijanišču, je umrla dne 4. februarja častita sestra M. Lidvina Purgaj, bivša vrhovna prednica šolskih sester. Rojena je bila l. 1861 pri Sv. Marjeti v Slov. goricah. Leta 1893 je postala prednica ljubljanskega Marijanišča. Ko je bil pokojni dr. Fr. Lampe ravnatelj Marijanišča, je oskrbovala upravnništvo »Dom in Sveta«. Posebne zasluge pa ima za napredek gospodinjkega šolstva. Pridno je sodelovala pri prvi slovenski gospodinjki šoli v Marijanišču, ki jo je zasnovala Kmetijska družba. Za najboljšo ureditev te šole je potovala tudi na razne druge zavode in tako napravila prvovrstni zavod za vzgojo dobrih gospodinj. L. 1914 je s. Lidvina začasno zapustila Marijanišče in se preselila kot vrhovna predstojnica kongregacije šolskih sester v Maribor. Po vojski je obiskala vse zavode šolskih sester v Ameriki. V Mariboru je po trudopolnem delu uredila konstitucijo za kongregacijo šolskih sester in dočakala tudi njih potrditev. Slovenskemu ženstvu je L. Purgaj najbolj znana po svoji izborni pisani knjigi »Gospodinjstvo«. Zavedne Slovenke bodo pokojnico ohranile v vednem spominu.

† **Kristina Berthold.** Dne 9. februarja je umrla v Pilstanju šolska upraviteljica gospodična Kristina Berthold. Nad 40 let je plodonosno delovala na tej šoli. Bila je vedno vzor učiteljice-vzgojiteljice. Globoko izobrazena, pa tudi globoko verna. To pa ne samo skrito sama zase, ampak tudi odločno povsod v javnosti. Tako je vzgajala tudi mladino. Otroci in odrasli so jo ljubili kot mater. Tudi revežem je bila dobra mati — tako da je ostala sama uboga. Sama si je pritrkala kruha, da ga je mogla dati svojim šolarčkom. Koliko revežem je pa nasitila na svojem domu! Res učenka nesmrtnega Slomška ne samo v besedi, ampak še bolj v dejanju. Naj ji bo ohranjen hvaležen spomin!

† **Dežman Jelica.** Dne 14. februarja je umrla v Ljubljani na domu svojih staršev mlada učiteljica Jelica Dežman v starosti 23 let. Službovala je nekaj časa na večrazrednici v Komendi, a je morala vsled rahlega zdravja opustiti službo učiteljice ter se tako v cvetju mladih let odpovedati želji, kdaj na šolskem polju marljivo delovati. Njeno priljubljenost smo videli v tem, da so njen spomin počastili ob obilni udeležbi št. Petersko prosvetno društvo, št. Peterski orlovski odsek in orliški krožek in vse stolne kongregacije; pevsko društvo »Ljubljana« pa je odpelo žalostinke. Svetila ji večna luč!

† **Prof. dr. František Drtina.** V Pragi je umrl vseučiliški profesor in vodilni načelnik v naučnem ministrstvu dr. František Drtina, znani filozof in pedagog. V kulturnem in političnem pogledu je bil somišljenik in sotrudnik prof. Masaryka. Leta 1907. je bil izvoljen v bivši avstrijski državni zbor.

Imenovanja z ukazom.

A. V ljubljanski oblasti.

Na lastno prošnjo so imenovani z ukazom:

V Brežicah za stalno učiteljico Minka Vizjak, učiteljica istotam; v Kamniku za stalno učiteljico Albina Rupnik, učiteljica na Igu; v Kočevju za stalnega učitelja Miroslav Trost, učitelj v Dolenji vasi pri Ribnici; za stalno učiteljico Teodora Truger, učiteljica v Stari cerkvi; v Ribnici za stalno učiteljico na dekliški osnovni šoli Terezija Cvar, učiteljica na Bizeljskem; v Kranju za šolsko upraviteljico na dekliški osnovni šoli Franja Puc, učiteljica v Slovenski Bistrici; za stalni učiteljici Terezija Pipan, učiteljica v Slovenjgradcu, in Franja Pišek, učiteljica v Podlipi; v Mavčicah za šolskega upravitelja Avgust Tomič, učitelj pri Sv. Antonu pri Rajhenburgu; v Zabnici za šolskega upravitelja Ivan Demšar, učitelj v Studenčih pri Mariboru; v št. Jerneju za šolskega upravitelja Ivan Gantar, učitelj v Orehoviči; v Trbovljah-Vodah za stalnega učitelja na deški osnovni šoli Rudolf Pleškovič, sekretar v Velikem Bečkerek; za šolsko upraviteljico na dekliški osnovni šoli Dragica Grile, učiteljica na Studencu; v Ribčah za šolskega upravitelja Ivan Gabrovšek, učitelj na Vačah; v Toplicah pri Zagorju za šolskega upravitelja na deški osnovni šoli Fran Golob, šolski upravitelj v Dolnji Lendavi; v št. Vidu pri Stični za šolskega upravitelja Rudolf Žnidaršič, šolski upravitelj v Grahovem; v Zagorju ob Savi za šolskega upravitelja Janko Levstik, stalni učitelj istotam; za stalnega učitelja Rudolf Arnšek, učitelj istotam; v Ljubljani za stalnega učitelja na I. deški osnovni šoli Josip Kobal; na II. deški osnovni šoli Fran Trost; za šolskega upravitelja na pomožni šoli Ivan Dimnik, učitelj istotam; za šolskega upravitelja manjšinske šole Ivan Bezeljak, srezki šolski referent v Litiji; za šolskega upravitelja na VI. deški osnovni šoli Stanko Legat, učitelj istotam; v Borovnici za stalno učiteljico Uršula Mazi, učiteljica istotam; v Črnučah za šolskega upravitelja Anton Mahkota, šolski upravitelj v Voklem; na Ježici za stalno učiteljico Antonija Grmek-Rakovec, učiteljica v Krašnji; v Mostah pri Ljubljani za stalnega učitelja na deški osnovni šoli Andrej Bensa, učitelj na Ježici; za šolsko upraviteljico na dekliški osnovni šoli Valerija Jerajeva, učiteljica v Gorjah; za stalni učiteljici na dekliški osnovni šoli Franja Kosec-Milavec, učiteljica v Trebnjem in Bogomila Vidmar, učiteljica istotam; za stalno suplentinjco Gizela Sedlak, učiteljica na št. Urški gori; na Igu za šolsk. upravitelja Rudolf Knez, učitelj na Brdu; na Viču za šolskega upravitelja Janko Golob, šolski upravitelj na Raki; za stalnega učitelja ozir. stalne učiteljice Rudolf Gasperin, učitelj v Mokronogu, Adela Golob, učiteljica v Horjulu, in Albina Zavašnik,

učiteljica istotam; v Založu pri Ljubljani za stalnega učitelja Silvester Cerut, šolski upravitelj na Uncu; v Šmartnem pod Šmarno goro za stalno učiteljico Ivana Pirjevec-Mozetič, učiteljica pri Sv. Jurju na Grosupljem; v Gornjem Logatcu za šolskega upravitelja Val. Doljak, šolski upravitelj v Hotedršici; v Dolnjem Logatcu za šolskega upravitelja Karel Štraus, učitelj istotam; na Rakeku za šolskega upravitelja Josip Ribičič, učitelj istotam; v Rovtah za stalnega učitelja Bogumil Medvešek, učitelj istotam; v Starem trgu pri Ložu za šolskega upravitelja Ivan Mercina, šolski upravitelj na Vinici; na Uncu za šolskega upravitelja Andrej Kenič, učitelj v Planini pri Rakeku; v Novem mestu za stalno učiteljico na dekliški osnovni šoli Marija Koželj-Bule, učiteljica istotam; v Šmihelu pri Novem mestu za šolskega upravitelja Ivan Hočevar, učitelj istotam; v Begunjah za stalno učiteljico Ana Mencinger-Vizjak, učiteljica istotam; na Jesenicah za stalni učiteljici Gudula Dragatin in Balbina Eppich, učiteljici istotam; v Bohinjski Bistrici za šolskega upravitelja Leopold Baebler, učitelj na Bledu; na Blanci za stalno učiteljico Pavla Bregant-Majcen, učiteljica istotam; v Rajhenburgu za stalno učiteljico Vida Maurer-Vrezec, učiteljica na Gori pri Sodražici; v Senovem za šolskega upravitelja Franjo Jakopec, učitelj pri Sv. Rupertu v Slov. goricah.

Po členu 71. činov. zakona so nameščeni:

V Kranju za stalno učiteljico na deški osnovni šoli Franja Slapar-Grošel, učiteljica v Olševku; v Bohinjski Bistrici Alojzija Baebler-Delak, učiteljica na Bledu; v Ljubljani kot stalna učiteljica pridružena velikemu županu Ivana Kozjak-Simončič, učiteljica v Toplicah-Zagorje ob Savi; za stalno učiteljico petja na I. dekliški osnovni šoli Milka Umberger, učiteljica v Hrastniku; za stalnega učitelja na državnem vzgajališču prisilne delavnice Ivan Štrukelj, šolski upravitelj v Krtini; za stalnega učitelja na manjšinski šoli Julij Slapšak, stalni šolski upravitelj v Radovljici; za stalnega učitelja na deški osnovni šoli oo. salezijancev na Rakovniku pri Ljubljani Janko Grad, stalni šolski upravitelj v Mostah pri Ljubljani; za stalno učiteljico na manjšinski šoli Karolina Hann, učiteljica na Viču; za stalno učiteljico na Viču Ana Pfeifer, stalna učiteljica pri Sv. Petru pri Ljubljani.

Za ravnateljico na I. dekliški meščanski šoli v Ljubljani je postavljena z ukazom Iva Kobal, meščanskošolska učiteljica v Ptujju.

B. V mariborski oblasti:

Na lastno prošnjo so imenovani z ukazom:

V Mariboru za stalnega učitelja na I. deški osnovni šoli Silvester Rodé, učitelj v Lajtersbergu-Krčevini; za stalno učiteljico istotam Zofija Mulaček-Suša, učiteljica v

Kranjski gori; za stalnega učitelja na IV. deški osnovni šoli Ivan Robnik, učitelj pri Sv. Jurju na Pesnici; za stalno učiteljico istotam Angela Reisman-Sabati, učiteljica v Spodnji Polskavi; za stalno učiteljico Viljemina Kožuh, učiteljica v Hočah; v Lajtersberg-Krčevini za stalno učiteljico Marica Fürst, učiteljica pri Sv. Duhu na Stari gori; v Žitečki vasi za stalnega upravitelja Karel Makuc, učitelj istotam; pri Sv. Trojici v Slov. goricah za stalno učiteljico Amalija Duh, učiteljica pri Sv. Duhu na Ostrem vrhu; v Spodnji Polskavi za stalna učitelja Albert Planer, učitelj v Studencih in Joško Velikonja, učitelj na Polzeli; v Prevaljah za stalno učiteljico Franja Grile, učiteljica pri Sv. Florijanu pri Rogatcu; v Vuhredu za stalnega učitelja Josip Widmoser, učitelj istotam; v Šošanju za stalno učiteljico Julija Fistravec, učiteljica v Šmartnem ob Paki; v Celju za stalno učiteljico na dekliški osnovni šoli Franja Wudler-Pristovšek, učiteljica v Št. Janžu; v Teharju za stalnega učitelja Anton Volavšek, učitelj v Bučah; za stalno učiteljico Ladislava Volavšek-Lavrič, učiteljica v Bučah; v Sv. Andražu v Halozah za stalno učiteljico Ema Vobič-Trstenjak, učiteljica pri Sv. Barbari v Halozah; pri Sv. Miklavžu za šolskega upravitelja Drago Pinterič, učitelj istotam; v Andrijancih za šolskega upravitelja Edmund Ratkai, učitelj istotam; v Bodoncih za šolskega upravitelja Koloman Vukan, učitelj istotam; v Domanjšovcih za šolskega upravitelja Evgen Nagy, učitelj istotam; v Murski Soboti za stalnega učitelja Vekoslav Španger, učitelj istotam; pri Sv. Jurju za šolskega upravitelja Viktor Čerin, učitelj istotam; v Dobrovniku za šolskega upravitelja Ignacij Preininger, učitelj in za stalno učiteljico Helena Preininger-Halas, učiteljica istotam; v Gabrju za šolskega upravitelja Nikolaj Flisar, učitelj in za stalno učiteljico Ana Sombatheli, učiteljica istotam; v Gomilici za šolskega upravitelja Ivan Rakoci, učitelj istotam; v Kapci za šolskega upravitelja Melhijor Ranteš, učitelj istotam; v Radmožancih za šolskega upravitelja Ivan Habacht, učitelj istotam; v Lipovcih za šolskega upravitelja Franjo Gumilar, učitelj istotam.

Minister prosvete je imenoval na temelju členov 52 in 71 čin. zakonika: V Mariboru za stalno učiteljico I. dekl. osnovne šole Ljubo Pirkmajer, učiteljico v Lajtersberg-Krčevini; za stalno učiteljico II. dekl. osnovne šole Doro Vinšek, učiteljico v Mariboru; za stalno učiteljico na pomožni šoli Cveto Krelbelj, učiteljico v Mariboru; v Jarenini za stal. učitelja Dr. Črnka, učit. v Metliki; pri Sv. Marjeti o. P. za stal. učit. Bogdana Krambergerja, učit. pri Sv. Jakobu v Slov. goricah; na Sladkem vrhu ob Muri za upravitelja Karla Jakopce, šolskega upravitelja pri Mariji Snežni; pri Sv. Lenartu v Slov. goricah za stalno učiteljico Gizelo Plšek-Kukman, učiteljico pri Sv. Le-

nartu v Slov. goricah; pri Sv. Rupertu v Slov. goricah za stalnega učitelja Feliksa Gröglja, učitelja pri Sv. Duhu v Halozah; pri Sv. Trojici v Slov. goricah za stalnega upravitelja Franca Goleža, upravitelja v Vitanju; pri Devici Mariji v Brezju za stalno učiteljico Marijo Obrani; v Dobrovcih za stalno učiteljico Milico Stupar; v Lehnu za šolskega upravitelja Viligoja Kotnika, učitelja pri Sv. Duhu na Ostrem vrhu, za stalno učiteljico Pavlo Marcarol, učiteljico v Selnici ob Dravi; pri Sv. Lovrencu na Pohorju za stalno učiteljico Ivano Rečnik, učiteljico pri Sv. Križu nad Mariborom; pri Sv. Marjeti na Dravskem polju za šolskega upravitelja Edvarda Kovačiča; v Črešnjevcu za stalno učiteljico Metko Iglar, učiteljico v Ločah pri Poljčanah; v Poljčanah za stalno učiteljico Berto Menhard, učiteljico v Gornji Radgoni, ter Elizabeto Drassal, učiteljico pri Sv. Jerneju pri Ločah; na Sp. Polskavi (Pragersko) za stalno učiteljico Marijo Planer-Versolatti, učiteljico v Črešnjevcu, in Ano Canjkar, učiteljico na Sp. Polskavi; v Slov. Bistrici za stalnega učitelja deške osnovne šole Zmagoslava Kristana, učitelja v Zavodni, in Josipa Križmana, učitelja v Slov. Bistrici; na Muti za stalno učiteljico Metko Brandstetter, učiteljico istotam; v Vuzenici za stalno učiteljico Rožo Golob-Kogelnik; v Breznu pri Dravi za šolskega upravitelja Dragu Kogelnika, učitelja istotam; v Slovenjgradu za st. učiteljico Ant. Vavpot, učiteljico pri Sv. Florijanu pri Doliču in Alojzijo Tomič-Arnežič, učiteljico v Slovenjgradu; v Št. Ilju pri Velenju za šolskega upravitelja Stana Gradišnika, učitelja v Šmartnem ob Paki; v Škalskih Cirkovcih za šolskega upravitelja Otona Fettich-Frankheima, učitelja v Kočevju; v Šoštanju za stalnega učitelja Josipa Špenka in Frana Kurnika, oba učitelja istotam, Cilko Trobej, učiteljico v Šoštanju, in Zofijo Okorn, učiteljico v Središču ob Dravi; v Šmartnem ob Paki za stalno učiteljico Maro Piano; v Velenju za stalnega učitelja Frana Mlinška, učitelja v Gornji Ponikvi, Ernestino Vavpot, učiteljico v Velenju, in Ivo Rakovec, učiteljico istotam; v Konjicah za stalnega učitelja deške osnovne šole Frana Šego, in za stalno učiteljico dekliske osnovne šole Vido Rudolf, oba že v Konjicah; v Ločah za stalnega učitelja Andreja Pirjevca, učitelja v Remšniku; v Špitaliču za stalno učiteljico Amalijo Podgoršek; v Vitanju za stalnega učitelja Frana Korbarja; v Ksaverju za stalno učiteljico Leopoldino Počkaj-Orač, učiteljico v Ljubnem; v Mozirju za stalnega učitelja Frana Vajdo; v Celju za stalnega učitelja deške osnovne šole Stanka Gradišnika; Franjo Roša, učitelja pri Sv. Pavlu, in za stalno učiteljico dekliske osnovne šole Ljudmilo Sepe, učiteljico v Petrovčah; v Celju-okolica za stalnega učitelja Antona Zdolška, učitelja v Štorah in Janka Pogacnika, učitelja istotam; v Vojniku za stal-

nega učitelja Frana Burdiana in za stalno učiteljico Marico Kvac, učiteljico istotam; v Zalcu za stalnega učitelja Maksa Pivca ter Olgo Knapič, oba učitelja v Marenbergu; v Št. Juriju pri Taboru za stalno učiteljico Julijano Virant; v Orli vasi za šolskega upravitelja Josipa Jarha, šolskega upravitelja pri Sv. Roku ob Sotli; v Šmarju pri Jelšah za stalno učiteljico Zinko Lovrec in Lavoslava Smeha; v Ponikvi za stalnega učitelja Ljudevita Komara; pri Sv. Juriju pod Donatom za šolskega upravitelja Ant. Stefanciozo, učitelja v Rogatcu; pri Sv. Križu pri Rogški Slatini za stalno učiteljico Danico Glinšek; v Rogatcu za stalnega učitelja Srečka Sekirnika; v Kozjem za stalno učiteljico Slavo Rauter, učiteljico istotam; v Hajdini za stalnega učitelja Frana Martinca, šolskega upravitelja v Št. Janžu na Dravskem polju; v Polenškaku za šolskega upravitelja Vekoslava Keglja, učitelja pri Sv. Marku; v Ptuj-okolica za stalno učiteljico dekliske osnovne šole Julko Kancler-Hočevar; v Cezanjevcih za stalno učiteljico Marijo Čulak; na Cvenu za stalno učiteljico Minko Sever; v Sv. Križu pri Ljutomeru za stalno učiteljico Antonijo Vero Kutin; v Ljutomeru za stalnega učitelja deške osnovne šole Frana Lubeja in za stalno učiteljico dekliske osnovne šole Franjo Lubej-Sever; pri Mali Nedelji za stalno učiteljico Marico Čeh-Štancer; v Verzeju za šolskega upravitelja Frana Kozara, učitelja v Tišini; pri Sv. Duhu na Stari gori za šolskega upravitelja Matijo Vunderla, učitelja v Ljutomeru; v Sv. Petru pri Radgoni Nado Mihalič; v Ščavnici za stalno učiteljico Marijo Likar; v Negovi za stalno učiteljico Marico Pertl; v Bakovcih za šolskega upravitelja Milana Deškovič in Marijo Deškovič-Osterc, v Gornjih Slavecih za stalno učiteljico evangelijske osnovne šole Gizelo Pojbič-Majer; v Krogu za šolskega upravitelja Cirila Hočevar in Marico Hočevar-Draksler, oba učitelja istotam; v Kuzdoblanih za stalnega učitelja Franca Horvata; v Murski Soboti za stalno učiteljico Amalijo Spanger-Osterc; v Pertoči za šolskega upravitelja Janka Droča, učitelja v Sostrem, in Hortenzijo Droč-Vugo, učiteljico v Vel. Poljani; v Pučoncih za šolskega upravitelja evang. osnovne šole Josipa Titana; v Šalovcih za šolskega upravitelja Rudolfa Stevančeca, učitelja v Moščancih, in za šolskega upravitelja evang. šole Aladara Makaria, učitelja istotam; v Centibi za šolskega upravitelja Josipa Kolariča; v Lipovcih za stalno učiteljico Francisko Gumilar-Macarol; v Veliki Poljani za stalno učiteljico Franjo Schneider, učiteljico v Stari cesti.

Imenovanja. Imenovani so na osnovnih šolah; v Framu Helena Raunicher, v Št. Ilju v Slov. goricah Rozalija Girlinger-Zolgar, na IV. dekl. osnovni šoli v Mariboru Angela Milčinski, Marija Farkaš, Kristina Petrič, Emilija Krajnc,

Berta Brence, Emilija Vah; na III. dekliski osn. šoli v Mariboru Ida Vodenik in Marija Humek; na II. ženski osnovni šoli v Mariboru Avgusta Fajglj; v Golem Marija Pegan-Šušteršič; v Trbovljah-Vodah Angela Bučar-Sitar, na Blanci Pavla Bregant-Majcen, v Zasiu Amalija Jeglič, v Ljubljani Fran Trost; v Tribučah za šolskega upravitelja Fran Mercina, na Vinici za šolsk. uprav. Ivan Mercina, na Planini pri Rakeku za učitelja Andr. Kenič, pri Sv. Katarini pri Trbovljah za upravitelja Josip Zajc in za učiteljico Ernesta Zajc-Blažica, v Rovtah za upravitelja Bogumil Medvešček, v Kaplji pri Marenbergu Olga Miklavčič, v Uncu pri Rakeku Silvester Cerut.

»Ta imenovanja so nas presenetila posebno z ozirom na to, ker stojimo pred oddajo služb po razpisu in ker smo zadnjič javno tolmačili nejevoljo učiteljstva zaradi oddaje služb in premeščenja po čl. 71. čin. zak. Razmere postajajo od dne do dne nestalnejše in ob dvanajsti uri opozarjamo merodajne činitelje, naj prejenjajo z nezdravim postopkom in naj člen 71. velja le za izredne slučaje, če je prizadeti zadovoljen s tako namestitvijo ali v slučaju disciplinskega izreka. V interesu šolstva, stanu in v občenanrodnem interesu moramo odločno to zahtevati in se bomo vztrajno nadalje borili za svoje zahteve.«

Tako pristavlja »Učit. Tovariš« od 22. januarja 1925, št. 4, stran 2. Komu naj veljajo sedaj te besede, ko je vsak dan vedno več službenih premeščenj po čl. 71.?

Tagore med milansko šolsko mladino. Nedavno se je mudil v Milanu indijski pesnik Tagore ter ga je v ljudskem gledališču pozdravila šolska mladina. Otroci so zapeli več pesmi in poklonili pesniku kito belih rož. Pesnik jih je sprejel z vidno radostjo in se nato v angleškem jeziku otrokom zahvalil. Rekel je, da kot pesnik ljubi otroke, ki so podoba večno mlade poezije. »Trde, da sem modrijan in prerok — je dalje rekel Tagore — toda ne verjemite tega. Samo pesnik sem in kot tak vaš prijatelj!«

Požar v šoli. — 33 oseb zgorelo. Blizu Hobarda (Amerika) so dne 25. dec. 1924 obhajali v šolskem poslopju božičnico, katere se je udeležilo okoli 200 oseb, med njimi največ otrok. Na božičnem drevesu se je vnel na vejah od sveče bombaž, ki je predstavljal sneg. V hipu je bilo celo drevesce v plamenih. Plameni so objeli tudi tanke obleke v bližini stoječih šolskih deklic. Nastala je splošna zmešnjava. Vse je drlo proti vratom, ki so se zamašila. Skozi okna ni bilo mogoče poskakati, ker je šolski odbor dal okna proti tatovom zamežiti. Učiteljica se je vrgla na drevo, da bi ogenj udušila, a je sama zgorela. Izpod razvalin so izvlekli 33 ožganih trupel, nad 20 oseb pa je bilo ranjenih.

Nove ženske gimnazije. V Skoplju je bila nedavno otvorena osemrazredna, v Zemunu pa štirirazredna ženska gimnazija.

Mednarodni proforski kongres. Ministrski svet je sklenil, da se naša država udeleži mednarodnega proforskega kongresa. V ta namen je določen kredit 500.000 dinarjev.

Železniške vozne olajšave za uradnike. Za izpopolnitev čl. 82. predpisa o brezplačni vožnji na državnih železnicah je prometni minister odredil, da tudi višji državni uradniki lahko uporabljajo tretji vozni razred, izvemšji uradnike prvih treh skupin I. kategorije ter one oficirje, ki imajo nad 30.000 Din letne plače. Za te uradnike in oficirje ostane še nadalje v veljavi omejitev iz čl. 82. predpisa. Iste olajšave so veljavne tudi za rodbinske člane uradnikov.

Začasne železniške olajšave za državne uradnike. Prometni minister je odredil, da se odslej uradnikom in ostalim državnim uslužbencem dovoljujejo začasne olajšave na sledeči način: Postajne blagajne bodo uradnikom in ostalim državnim uslužbencem izdajale vozne listke za polovično ceno pod pogojem, da vsak državni uradnik na postajni blagajni pokaže objavo, ki mu jo izstavi urad, pri katerem službuje. V tej objavi mora biti označeno ime in priimek, kategorija in skupina uslužbenca kakor tudi urad. Objava mora biti od uradnega predstojnika potrjena s podpisom in uradnim pečatom; označena mora biti tudi pričetna in končna postaja nameravane vožnje. Za rodbine državnih uradnikov bo izdajal objave urad, pri katerem službuje dotični uradnik. Državnim upokojencem bo izdajal objave urad, pri katerem upokojenec dobiva svojo penzijo. Ta način ostane v veljavi do 1. aprila 1925. Na vsako objavo mora potniška blagajna, ko izda vozovnico, pritisniti postajni datumski žig. Sprevodniki morajo ob pregledu vozovnice preluknjati tudi objavo. Ko se odda vozovnica vratarju, se odvzame tudi objava; zato naj izdajajo uradi objave v dveh izvodih, tako da se lahko uporabi drugi izvod za povratek in da se na enem izvodu označi: »Velja za vožnjo tja« ali na drugem: »Velja za vožnjo nazaj«. (Celotna naredba je v »Uradnem listu« 1925, št. 7.)

Legitimacije za znizano vožnjo za dijake in učence je izdala Učiteljska tiskarna v Ljubljani. Legitimacije so skupne za božične, velikonočne in velike počitnice, tako da šolskim voditeljem ne bo treba pisati vselej posebej legitimacij. S tem se je odpomoglo posebno šolskim voditeljem in tudi dijakom, da bodo imeli svojo stalno legitimacijo. Legitimacija je veljavna za učence osnovnih, meščanskih in srednjih šol. Dijaške legitimacije veljajo 1 Din od komada. Strani 8. Ob koncu so tudi občji predpisi in navodila. Natisnjeno je tudi potrdilo o siromaštvu, ki bo zadoščalo, da ne bo treba

nositi dijakom še posebej ubožnega lista s seboj na potovanje. — Pri tem pripominjamo, da mora biti v dijaških legitimacijah tudi označeno, od kdaj do kdaj trajajo božične ali velikonočne počitnice.

Cene tiskovin za povišico, železniško legitimacijo i. dr.:

1. Prošnja za povišico 75 para.
2. Uverenje o službeni dobi in službovanju k prošnji za povišico 50 para.
3. Rešenje k prošnji za povišico in penzijo 50 para.
4. Prošnje za železniške legitimacije: Formular A, B ali C po 50 para.
5. Službena razpredelnica k prošnji za službeno mesto 75 para.

Tiskovine se naročajo v Učit. tiskarni, Ljubljana.

Socialna Misel, 1. številka IV. letnika (1925) je izšla in je v celoti posvečena temi: Reakcija in demokracija. Prvi članek Pot v prepad se bavi s sedanjim političnim momentom. Drugi članek Ideja in nasilje obravnava s stališča krščanske morale sedaj aktualno temo. Fran Radešček je kot izvrsten poznavalec napisal izredno zanimivo študijo o Značaju oligarhije v Jugoslaviji. Dr. Engelbert Besednjak nam slika Italijansko ljudsko stranko v boju za demokracijo ter konča svoj članek z besedami: »Ne v naklonjenosti posameznih močotcev, temveč v ljubezni ljudskih množic išče Cerkev svojo moč, svojo svobodo in bodočnost.« Enako velezanimiva je študija Janka Kralja o Borbi med reakcijo in demokracijo med francoskimi katoličani. Šele kdor prebere to razpravo, bo razumel problem katolištva na Francoskem. Kralj končuje svoje misli, naslonjene na zgodovino, z besedami: »Vendar je to stanje (katolištva na Francoskem) naravno in poučno; priča je, da je Cerkev vedno trpela, kadar je katoliška javnost vezala njene interese na reakcijo. In dokazuje nam, da svoboda Cerkve ni dar, ampak

more biti le sad, ki zraste iz dela katoličanov samih.« — Ta zvezek »Socialne Misli« bo vzbudil brez dvoma splošno pozornost in kaže, da bo ostala ta revija slejkoprej na svoji tradicionalni višini. Vabimo na naročbo! Cena je stara: 40 Din na leto. (Naroča se pri Upravi »S. M.«, Jugoslovanska tiskarna, kolportajni oddelek, Poljanski nasip 2.

Koliko stopinj napravi gospodinja. Neka Američanka je s pomočjo pedometra — korakoštevca, ki je v rabi pri športnikih, dognala, da prehodi gospodinja, ko pripravlja kosilo za svojo družino, dnevno 5 milj ali 8 kilometrov.

Tovariše in tovarišice, katerim smo poslali bloke za sklad in pa »Pastirčke« v prodajo, prosimo, da čimprej poravnajo zneske oziroma nam bloke in preostale izvođe »Pastirčkov« vrnejo.

Iz uredništva. Kdor želi odgovor na kako vprašanje, naj to vselej pošlje pred sklepom uredbe lista, ker končamo z redakcijo vselej dne 6. vsakega meseca.

Oblastvo. Vse tiste, katerim se je s kako premostitvijo morda zgodila kaka krivica, prosimo, da to glavnemu odboru javijo ter zadevo natančno označijo, n. pr. število službenih let, dosedanje službeno mesto in odlok premostitve, da prihranijo odboru dolgo iskanje raznih podatkov.

Listnica uprave. Zadnji številki smo pridejali položnice za poravnavo naročnine oz. članarine. Nekateri naročniki še do sedaj niso poravnali naročnine lista za l. 1924. Prosimo vse člane in druge naročnike, da čimprej poravnajo zapadle zneske, ker moramo tudi mi vse stroške sproti plačevati. Dalje prosimo vse, da nam izpremembo naslova takoj javijo, da ne bo nepotrebnih dvojnih poštnih in drugih stroškov. Kdor lista ne želi več prejemati, naj nam vrne vse letošnje številke.

Darujte za sklad!

»Slovenski Učitelj« izhaja v začetku vsakega meseca. Uredništvo (Fort. Lužar) je v Ljubljani, Glinška ulica št. 5/I. Upravništvo je v Ljubljani, Jenkova ulica št. 6. Naročnina znaša 30 Din, društvena članarina 50 Din in prejema vsak član list brezplačno. Naročnina za Italijo je 10 lir. — Članke in dopise sprejema uredništvo, reklamacijo in naročnino pa upravništvo.

Last »Slomškove zveze«. Oblastvom odgovoren I. Labernik, učitelj na Rakovniku.
Tiska »Jugoslovanska tiskarna« v Ljubliani.